Sátoraljaujhely, 1907. Május 8. 37. (4638) Harmincötödik évfolyam.

Megjelen hetenkint kétszer szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátoraljaújhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknél minden garmond szó 4 fill., vastagabb betükkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula főszerkesztő. dr. Perényi József főmunkatárs.

Előfizetési ára: Egész évre 10 korona félévre 5 kor negyedévre 2.50 kor. — Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési dij: Hivatalos hirdetéseknél minden szó után 2 fill. Petit betünél nagyobb, avagy diszbetükkel, vagy kerettel ellátott hirdetések térmérték szerint egy négyszög centim. után 6 fill. — Állandó hirdetéseknél árkedvezmény.

A választói jog ügye.

— máj. 8.

Az ugynevezett általános, titkos, községenkinti választói jog kérdése sok oldalról, sokféleképen lett már megvilágitva, mióta ez a korszakosnak méltán nevezhető alkotás — még csak mint eszme — tárgyalás alá került. Mert még ma is csak eszme, — megtestesültéig még nagy és fontos munka van hátra, de korszakosnak már most is bátran nevezhető, mivel 1) előle kitérni nem lehet, 2) mivel benne van a mai kormány vállalt programmjában. Korszakot fog tehát a kérdés jelezni történelmünkben minden eshetőség mellett.

Mi sohasem voltunk a szélsőség hivei. A rohamos ugrásokat nem tartjuk az okos, fontolva haladásnál jobbaknak. Egy olyan intézményt, mely hazánk népének sorsát teljesen megváltoztatni van hivatva, csakis mély politikai bölcsesség által alapozott talajra vélünk fektethetőnek, ugyanazért teljesen méltányoljuk a jelen kormány amaz intézkedéseit, hogy e végtelenül fontos reform előkészitésére a lehető legalaposabb tanulmányok után akar csak a tényleges munkához — a törvényjavaslat előkészitése s annak megszövegezéséhez — hozzálátni.

Az állam maga, mint ilyen egy öntudatos, hatalmi faktor, s nem cél és nem mechanizmus. Az állam bár nem látható, de mégis egy hatalmi tényező, mely a kormányzatban nyilatkozik meg mint egyed. Most azt mondják nálunk némelyek, hogy ez az egyed az egyes osztályokat egymás ellen játsza ki, saját hatalmának sőt szerintük prepotenciájának biztositása celjából.

Ez a feltevés nem állhat meg. Az állam mint egyed, mint hatalom nálunk az uralkodó- és kormányának etikai ereje. Aki ezen az erkölcsi erőn változtatásokat kiván, mondjuk annak más irányba terelését akarja, ha ugyanakkor tényleg a haza lakosságának is önzetlenül javát akarja, akkor feltétlenül megkivánjuk tőle, hogy állitásait kétségtelen igazságokkal s a gyakorlati életből már leszürődött tapasztalatokkal legyen képes támogatni.

Mi következik ebből? Mindenek előtt az, hogy okuljunk a külállamokban lefolyt kialakulásokból szerezhetett tapasztalatokból, és azokat egybevetve speciális viszonyainkkal, tudjuk megállapitani a valóban helyes utat.

Ezt a valóban helyes utat keresi és reméljük meg is fogja találni a mi kormányunk, mely a szóbanlevő korszakos alkotást oly alapokon kivánja felépiteni, hogy az épitmény ne inogjon, de elkészültével hosszu időre tegye lehetővé a belső politikai békét, a melynek keretében a *honi munkásság* eredményes lehessen s kisérletezések és folytonos ujitások, foltozások ne kössék le közéleti tevékenységünket.

A választói jogosultság mai alakjában elévült, idejét multa. Be kell engedni a parlamentbe a hazát fentartó s tényleg ezt képező elem szélesebb rétegét, de kétségtelenül az őt megillető arányban. Ezt az arányt pedig ma már nem a pénz, de az értelmi képesség állapithatja meg s az a százalék, amely azt fejezi ki, hogy melyik réteg menynyivel járul hozzá az ország életképességéhez.

A választói jog széleskörü kiterjesztése az emberi szabadság legelemibb követelménye. — Ez elől a kivánalom elől ma európai szinvonalon álló államférfiu többé el nem zárkózhatik. Nem is fog elzárkózni, mert a haladó idő itt letörné a legmakacsabb konzervativizmust is.

Nem helyeselhetjük azonban éppen e szempontból a tulzást, mely abban nyilvánul meg, hogy kasztokra iparkodik a haza lakosságát bontani, holott maga folyton a kasztrendszer ellen agitál.

A választói cenzus megállapitásánál bizonyára kormányunk is Angliát s Amerika Egyesült államait veszi mintául. Aki nem birja az állam nyelvét szóban és irásban, az ne kivánjon polgárjogokat, az tekintse magát csak türt embernek, mert nem szólhat bele az édes anyja beszédébe, ha olyan hálátlan volt, hogy annak tejével nem iparkodott annak nyelvét is elsajátitani. Ezen okból gyülöletes előttünk a nemzetiségi agitáció, melynek apostolaival minden más állam régen elbánt volna már, csak a mi gavallériánk türi a ronda fészkelődőket büntetlenül. De majd csak megunjuk. A lakadalom se jó ha igen sokáig tart.

Csak türelem. Amit Andrássy, Wekerle, Kossuth, Apponyi megigért, az be is lesz váltva. Hogy jól lesz beváltva, az is kétségtelen. De ha ezeket is elkedvetlenitené a most oly divatos fészkelődés, akkor ki fogja igazainkat törvénybe iktatni? Talán egy ujabb abszolutizmus? . . . No no! . . .

— máj. 8.

A vöröskereszt egylet közgyülése. Meghivó. A Magyar Szent Korona Országai Vörös Kereszt Egylet sátoraljaujhelyi fiókjának rendes közgyülését folyó évi május hó 12-ik napjának d. e. 11 órájára a vármegyeháza kistermébe kitüztük s erre az egylet tagjait tisztelettel meghivjuk. Sátoraljaujhely, 1907. május hó 4-én. *Dókus* Gyula, elnök. *Ambrózy* Nándorné, társelnök.

—

Az árvasegélyző és jótékony egylet közgyülése. Meghivó. A Sátoraljaujhelyi Árvasegélyező és Jótékony Egylet évi rendes közgyülését f. évi május hó 12-ik napjának d. e. fél 12 órájára a vármegyeháza kistermébe kitüzöm s erre az egylete tagjait tisztelettel meghivom. Sátoraljaujhely, 1907. május hó 4-én. *Dókus* Gyula elnök.

—

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Szinpad és cabaret szinpad.

— A kassai szinészek cabaret társasága által rendezendő cabaret alkalmából. —

— A „Zemplén" eredeti tárcája. —

Most, hogy a kassai Nemzeti Szinház müvészeiből alakult cabaret társaság folyó hó 25-én előadást rendez a városi szinházban időszerü és talán nem érdektelen valamit szólani a cabaretről, mely nemcsak divatosan felkapott nevében, de lényegében is az.

Azt hisszük felesleges mondanunk, hogy városunk közönsége — hacsak máshol nem — városunkban nem gyönyörködhetett még hamisitatlan cabaretben, mert az itt rendezett cabaret estélyek, ha felettébb sikerültek is, nélkülözték azokat a jellemző sajátosságokat, melyeknek a cabaret névtől különválni sohsem lenne szabad. A cabaret nem felkapott, divatossá lett név, mely bármely estélyre ráilleszthető, az a derüs elmemüveknek a szinpadról való olyan közvetitési módja a közönséggel, melyet eredetiségéből kivetkőztetni csak a cabaret szinpad sajátosságainak rovására lehetne.

A dráma leghatásosabb részénél épugy, mint a bohózatok legkacagtatóbb helyein a modern szinház közönsége tudatában van annak, hogy őt, mint nézőt az előadótól távol tartja, elkülöniti valami. Mikor érzései a legteljesebb harmoniában vannak a szinészével, az előadóéval: akkor is érzi — hogy igy mondjuk — azt a magaslatot, melylyel a modern szinház a szinpadot s azzal együtt a rajta alakitót a nézőtér felé emelte. És ezt az érzést a nézőből nem ölheti ki az előadó legközvetlenebb játéka és semmiféle drámai vagy bohózati szituáció. Régóta tudatában volt annak nagyon sok szinmüiró, hogy a nézőtér s szinpad hangulatának teljes egységesitése elé ez érzés áll akadályként. Többen lehozták a szinészt némely jelenetben a nézőtérre s ott játszattak el vele egy-egy jelenetet, sok szinmüiró egész felvonás részletek előadási helyéül a nézőteret jelölte ki, de hiábavalónak mutatkozott minden törekvés a gyökeres áthidalásra, a nézőtér megtartotta passzivitását, s nem lépett ki belőle.

És igy ott állott a legujabb időkig megoldatlanul a probléma: hogy mikép lehetne elfelejtetni a közönséggel azt, hogy az előadás passziv szereplője, s mint lehetne cselekvő részesévé tenni a szinpadi előadók munkájának, hogy szinte átmenet nélkül birtokosa legyen a szinpad hangulatának, s ne ugy érezze magát mint *néző*, de mint a társaság *tagja*, ki nem szinházban, de egy meghitt, bizalmas körben él.

A problémát a kabaret a „*conferenciőr*" szerepeltetésével oldotta meg. A conferenciőrt bizta meg a feladattal, hogy a közönséggel elfeledtesse önmagát, derüs hangulatban egységesitse az előadókat s nézőteret, hogy ne érezze azt a kényelmetlen, feszélyező helyzetet, mely közte és az előadók között de facto létezik. Mert csak ennek elfeledtetésével lehet a legszellemesebb elmemüveknek is az a közvetlen hatásuk, mely a lelket teljesen felüditi, átalhatja.

Hozzájárul ehhez, hogy a cabaret a conferenciörtől hivatásához méltó készültséget kiván: simaságot, szellemet, kedélyt s bohémien lelkületet, mely a közönségből hasonló érzéseket kiváltani képes. Ebből is látható, hogy conferenciőr nélkül nincs cabaret, mert akkor ujra elő áll a néző s a szinpad régi helyzete. Hogy aztán a conferenciőr, az előadóknak humoros bemutatásával, ötletes csevegéssel, játékközben tett találó megjegyzéseivel vagy pedig más módon oldja meg feladatát: az rajta mulik, de hogy az ügyes conferenciőr csudákat képes müvelni, az már többször bebizonyult. *Nádas* Sándor egyik fővárosi cabareten 10 perc alatt a nézőket szerepeltette a szinpadon s az előadókat a nézőtéren.

Nem tudom a kassai szinészek cabaret társasága fog-e produkálni nagy sikert, mert ahhoz a közönség részéről is megkivántatik, hogy szokott tartózkodásából és közönyéből kilépjen, mi meg: kis vidéki város még nagyon arisztokraták vagyunk ahhoz. A siker nagy reményével kecsegtet azonban, hogy ismerős szinészek jönnek le, köztük *Szénássy* György, akiről, mint cabaret rendezőről csodákat regélnek.

A lerándulás azonban mindenesetre kivánatos már csak azért is, hogy szemmelláthatólag és kétségtelenül meggyőződjünk róla, vagyunk e már mi annyira bohók, hogy szokott zárkózottságunkból kivetkőztessen egy ügyes cabaret s letétesse velünk a keresztjáró hetek ájtatos hangulatát.

A cabaret társaságot szeretettel várjuk, de igazán ne lepje meg őket melancholiánk, hiszen Sátoraljaujhely hazafias közönségéről tudva van, hogy még a szinházban is a haza sorsán aggódik.

Németh Pál.

——

Lapunk mai száma 4 oldal.

Dr. Fried Lajos felszólalásai a cselédtörvénynél. A munkácsi kerület orsz. képviselője, dr. *Fried* Lajos sátoraljaujhelyi ügyvéd, az uj cseléd-törvény bizottsági tárgyalásai alkalmával több humánus és a gyakorlati életben szerzett tapasztalatokon alapuló módositást terjesztett elő. *Darányi* Ignác földmüvelési miniszter dr. Fried javaslatait csaknem kivétel nélkül magáévá tette s azoknak megfelelően módositotta a javaslat eredeti szövegét. Dr. Fried Lajost, amiért e régi hiányt pótló, üdvös törvény tárgyalásában oly élénk részt vett, nem a leghizelgőbb kifejezésekkel illette a néhai darabont sajtó még meglevő töredéke: mi azonban — bár dr. Fried távoli kerületnek a képviselője — örömmel látjuk, hogy a Zemplén vármegyében nevekedett s politikailag itt iskolázott emberek csak diszére válnak vármegyéjüknek tudásuk és munkaszeretetük által.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

Prihoda Etele. Zemplén vármegye tisztikara egyik munkás, kötelességtudó, derék tagját veszitette el *Prihoda* Etelében, aki hosszas szenvedés után folyó hó 5-én reggel 8 órakor hunyt el 23 évi becsületes közszolgálat után, melyet mint Zemplén vármegye egyik aljegyzője mindenkor hiven, lelkiismeretesen töltött be. Zemplén vármegye hü, szorgalmas tisztviselőjét, a megye tisztviselői kara szeretett tiszttársát veszitette el benne. A gyászhoz csatlakozik lapunk is, melynek a régibb időkben hivatott tollu munkatársa volt, bebizonyitva, hogy sok oldalu s talán épen ezért szétforgácsolt tehetsége ez irányban sem volt tartalmasságnélküli. Most már — mikor e sorokat irjuk — Prihoda Etele hült porai, az ő kihült, mindenkor nemes érzésü szivével együtt künn fekszenek a köztemető hantjai alatt, lezárva egy munkás életet, megsemmisitve egy ragyogó, bohém lelkületet s elnémitva egy nagy érzésü szivnek lüktetését. Prihoda Etele hült porait folyó hó 6-án helyezték a helybeli köztemetőben örök nyugalomra, impozáns részvét mellett, melyből jelentős részt vettek ki maguknak az elhunyt aljegyző tisztviselőtársai, a megye segéd- és kezelőszemélyzete, mely *Dókus* Gyula alispánnal s *Matolai* Etele nyug. alispánnal élén jelent meg a korán elhunyt tisztviselő temetési szertartásán. A halálozás alkalmából az elhunyt családja és Zemplén vármegye tisztviselőkara küldött szét gyászjelentést. A temetésen a vármegye diszbe öltözött hajdui állottak diszőrséget a koporsó körül, amelybe zártan adták át Prihoda Etele hült testét az örök nyugalomnak, amely legyen neki békés és háboritatlan.

)(**Hivatal vizsgálat.** A szerencsi járás főszolgabirói hivatalának ügykezelését f. évi május hó 2-án vizsgálta meg *Dókus* Gyula alispán, *Puky* Gyula számellenőr és *Matyi* Béla titkárral. A vizsgálat kiterjedt az ügykezelés minden ágazatára a kihágási és átmeneti pénznaplókra. A beható vizsgálat befejezte után az alispán *Gortvay* Aladár járási főszolgabirának az ügyek gyors elintézéseért a hivatalban tapasztalt pontosság és rend felett elismerését nyilvánitotta és ezt a hivatal személyzetével is tudatta.

)(**Pályázók a megüresedett vármegyei aljegyzői állásra.** *Prihoda* Etele halálával egy aljegyzői állás jött üresedésbe a vármegyénél. Ez állásra máris megindultak a pályázók részéről a mozgalmak. Az üresedésbe jött állásra eddig dr. *Kövér* Zoltán és *Mattyasovszky* Kálmán központi közigazgatási gyakornokok s tb. aljegyzők pályáznak. A választás a vármegye rendes, évnegyedes nyári közgyülésén fog megejtetni.

)(**Himlőoltás.** Az 1907. évi védhimlőoltást a városi alorvos junius hó 2-tól hetenkint kétszer és pedig vasárnap és szerda délután 2—4 óráig a rendőrkapitányi hivatalban, mig az ujraoltást május hó 21-től a hó végéig a helybeli iskolákban fogja eszközölni.

HIREK.

— **Keresztjáró hét.** A rkath. egyház e hét három első napján tartotta a keresztjáró heti szertartásokat, melyeknek a gyönyörü májusi idő ez éven különösen kedvező volt. Sátoraljaujhelyben a körmenetek délelőttönkint 8 órakor indultak ki a főtemplomból, nagyszámu ájtatos közönség s a kath. tanintézetek és a rkath. főgimnáziumi ifjuság és tanáraik résztvételével.

— **Személyi hir.** *Arnóthfalvy* István tábornok dandár parancsnok f. hó 6 és 7-én a helybeli honv. zászlóalj felett a tavaszi szemle alkalmával ugy a tisztikarnak, mint a legénységnek teljes megelégedését nyilvánitotta.

— **Főuri eljegyzés.** Weidenheimi *Korb* Ferdinánd báró, a Schwarzenberg herceg dsidásezred tartalékos főhadnagya és wernsdorfi (Cseh orsz.) nagybirtokos eljegyezte *Waldbott-Bassenheim* Hedvig bárókisasszonyt, *Waldbott-Bassenheim* Frigyes báró cs. és kir. kamarás és neje, szül. *Beust* Hedvig báróné, csillagkeresztes hölgy leányát Tolcsván.

— **Egyházi hir.** *Varga* János tőketerebesi rk. káplán, ki hason minőségben pár év előtt városunkban is müködött, — tábori lelkészi szolgálatra lett berendelve.

— **Májusi ájtatosság.** A sátoraljaujhelyi apácák zárdabeli kápolnájában május hó folyamán délutánonkint, 6 órakor kezdődőleg istenitisztelet tartatik, mely szentbeszédből s imák- és énekekből áll. Az ájtatosságokat nagyszámu közönség látogatja.

— **Visszahelyezés.** *Guttman* Ármin helybeli vasuti állomás főnök helyettesnek Kassára történt áthelyezését a kereskedelmi miniszter hatályon kivül helyezte s elrendelte, hogy jelenlegi beosztásában Sátoraljaujhelyben továbbra is meghagyassék.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter *Graf* József budapesti m. kir posta- és távirda főtisztet a nagymihályi m. kir. posta- és távirdahivatal főnökévé nevezte ki.

— **Adományok a Gyermekvédő Liga javára.** A gyermeknapokon *Tokajban* a következők adakoztak a Liga céljaira: Rothfuchs János, Frenkl Pinkász 3—3 kor. — Böhm Gusztáv, Helm Sámuel, Rőmer Sándor 2—2 kor. — Seiler Mór 1 kor. 50 fill. — Kicsinkó Antal, Grittner Lajos, Kovács Jenő, Neumann Márton, Amerikai Bazár, Korchmáros József, Neumann Albert 1—1 kor. és Weisz Mór vendéglős 50 fillért. Összesen 21 kor. — *Tolcsván* a következők adakoztak: Br. Waldbott Frigyes 50 kor. — Tolcsvai takarékpénztár, tolcsvai izr. nőegylet, Tolcsva község mint erkölcsi testület 10—10 kor. — Kolbay Gergely, Tável Ferencné, Goldstein Herman 2—2 kor. — Tima József, Dessewffy Tamás, dr. Ádonyi Gyula, Kállay Manó, Koredkó Ede, Constantin Géza, Schönfeld József, Fuchs Sámuel, Róthman Herman, Fuchs Béla, König Mór, Adriányi Kálmán, Fried Mór vendéglős, Schönfeld Henrik 1—1 kor. — Wohl József 60 fill., Bolgáry Andor 50 fill. Hajduczki István, Spitz Márton, Winogrodszki János, Eördögh Árpád, Juhász János 40—40 fill. Lengyel Mihály, Hajduczki Ferenc, Fuchs Mór 30—30 f. Feldman József, Hisztai Gyula, Greiner János, Wohl Herman 20—20 f. Resovszky Lázár, Feldmesszer József 10—10 f. Összesen 105 korona. Ezen összegeket Tokaj és Tolcsva község előljáróságai rendeltetési helyére juttatták.

— **Előléptetés.** *Török* Kálmán sátoraljaujhelyi m. kir. csendőrszázadost I. osztályu csendőrszázadossá léptették elő.

— **Uj ügyvéd.** Dr. *Gálos* Rezső ügyvédjelölt Budapesten az ügyvédvizsgáló bizottság előtt sikerrel tette le e napokban az ügyvédi vizsgálatot.

— **Kassai szinészek cabaretje.** A kassai Nemzeti Szinház müvészeiből alakult cabaret társaság folyó hó 25-én lerándul Sátoraljaujhelybe, hogy városunk közönségét megismertesse és szórakoztassa egy hamisitatlan cabaret estély rendezésével. A kassai cabaret társaságot megelőzte már hire s Kassa város közönsége oly cabaret estékben gyönyörködhetett, a mely felér minden cabaret bonboniére és eddig rendezett cabaretek ötletességével. A cabaret a városi szinházban folyó hó 25-én fog lefolyni s az abban résztvevő müvészek névsora már magában véve is elég biztositéka a sikernek. *Várady* Margit, *Hevessy* Mariska, *Faragó* Ödön, *Nagy* Gyula, *Pápay* Lajos, *Simándy* Zsigmond és *Szénássy* György jönnek le hozzánk, hogy ötlet- és szellemgazdag müsorukkal vidámságot, kedélyt s hangulatot lopjanak a szivekbe. Az a nagyfoku érdeklődés, mely a cabaret iránt már most, mikor jóformán hire sem terjedt el — mutatkozik: arra a reményre jogositanak fel, hogy ettől az estétől impozáns sikert várjunk. A proscenium s középpáholyok ára 10 korona, a földszinti s emeleti páholyoké 8 korona lesz. A támlásszékek 2 kor. 40 fillér. 2 kor. s 1 kor. 60 fill. árban lesznek elárusitva. A nagy sikert igérő estélyről — melylyel lapunk tárcarovata is foglalkozik — bővebb tájékozást a falragaszok fognak nyujtani. Jegyek előre válthatók a *Gojdics* nővérek dohánytőzsdéjében.

— **A „magyar nyelvet és népnevelést Zemplén vármegyében terjesztő egyesület“ vál. ülése.** A „magyar nyelvet és népnevelést Zemplén vármegyében terjesztő egyesület“ f. hó 13-án d. u. 2 órakor a vármegyeháza kistermében választmányi ülést fog tartani, melyen az egyesület választmánya elé utalt teendők nyernek elintézést.

— **A civil Serlock Holmes.** *Csóm* István *Dókus* Gyula alispán hetese feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek f. hó 6-áról 7-ére virradó éjjel az istállóból kofferének feltörése után ruhanemüt és egy pár csizmát loptak el. Ugyanezt elpanaszolta *Szabó* János nevü szinyéri 22 éves paraszt fiu barátjának, aki akkor gyalog haza felé indult. A mikor Szabó Szőllőske mellett ment el, látta, hogy két napszámos ember az ut mentén lévő korcsma tulajdonosának egy pár csizmát kinál megvételre. Észrevette azt is, hogy az egyiknek a vállán Csóm István csizmája lóg. Kisérni kezdte a két embert, akik Bodrogszerdahelyen egy korcsmába mentek és inni kezdtek. Szabó azonnal táviratozott ide, hogy a hetes tolvajai meg vannak, azonnal rendőr menjen értök. Ez alatt az idő alatt elment a biróhoz, aki a tolvajokat letartóztatta s addig felügyelt reájuk, mig *Denicsko* József rendőrszakaszvezető innen ki ment és a tetteseket letartóztatta. A délutáni vonattal azután idehozta őket. Az egyik tolvajnak nézett ember csak véletlenül került a tolvaj *Száleczki* Mihály várpalánkai származásu, 31 éves rovott multu csavargó társaságába s nem tudott a lopásról. Száleczki a lopás elkövetését tagadja s azt vallja, hogy a vágóhid mellett lévő szalmakazalban találta a ruhát és a csizmát. Meséjének hitelt persze senki nem ad s a betöréses lopás büntettéért a kir. ügyészséghez kisérik.

— **Gyógyszerészek egyesületének gyülése.** Az Országos Gyógyszerész Egyesület VIII. járása évi gyülését 1907 május hó 11-én tartja meg városunkban. — Ez alkalommal este a városháza tanácstermében közvacsora lesz.

— **Ugray Lajos homonnai polgári iskolai tanár jubileuma.** *Ugray* Lajos homonnai polg. iskolai tanár május hó 2-án ünnepelte müködésének 25 éves jubileumát, Az emlékezetes üanepség bevezető része *Cseh* Elek intézeti igazgató beszéde volt, aki üdvözölte a nagyközönséget, majd ecsetelte az ünnepelt férfiu 25 évi közhasznu és áldásdus munkálkodását ugy az intézetben, minl a társadalom minden terén. Cseh Elek beszédét követték az iskolák és testületek képviselőinek szónoklatai. Nevezetesen: *Dudás* Gyula kir. tanfelügyelő, *Haraszthy* Miklós főszolgabiró, *Huttka* József a felsőzempléni ref. egyház esperese. Majd következtek a különféle tantestületek: *Mendly* Károly az állami faipari szakiskola tanári kara nevében, *Lengyel* Samu izr. hitközségi iskolai igazgató kollegái nevében, *Berkovits* Nándor f. ker. iskolai tanár a volt tanitványok nevében, *Janka* Károly ref. lelkész a dalárda nevében, *Szamosi* József a tüzoltók nevében, *Plesa* Sándor IV. éves faipari isk. ifju az intézet ifjusága nevében, *Krupiczer* Károly felső osztályu tanuló a polg. és kereskedelmi iskolák tanulói nevében üdvözölték a jubilánst. Este 8 órakor 130 teritékü bankettet rendeztek tiszteletére, mely alkalommal a város intelligenciája majdnem teljes számmal volt jelen.

— **A Gyermeknapokon** dr. gr. *Hoyos* Viktor által felvett fényképekről készitett levelező lapok elárusitásából, mint tiszta jövedelem 16 kor. 50 fill. s a dr. *Kontz* Endre által eszközölt felvételek elárusitásából 5 kor. 20 fill. tiszta jövedelem a Gyermekvédő Liga javára beküldetett.

— **Aki kétszer házasodik.** *Mitrusz* János ugari születésü és illetőségü lakos nagyon szabadon értelmezte a házasságkötésre vonatkozó törvényt s azt hitte nem vét az ellen, ha egyik törvényes feleségéhez még egyet szerez magának. Mitrusz János azonban nem sokáig hordhatta Hymen kétszeres rózsaláncát, mert az eset kiderülvén: az ugari csendőrség letartóztatta. Mitrusz János 1901-ben kelt össze első feleségével Ajakon (Szabolcsmegye) s a másodikkal 1906-ban Ugaron, hol özv. Leszó Györgynével kötött házasságot. Éppen első feleségénél Ajákon volt látogatóban, mikor a csendőrség letartóztatta, s kezére a rózsaláncok mellé a rabláncot is ráfüzte. Mitrusz e bünén kivül lopással is van vádolva. Az ugari bigamista mindenesetre érdekes alak észjárásánál fogva is, mert hol van ember, aki megunta a feleségét s a bajon ugy segit, hogy még egyet szerez melléje.

— **Eljegyzés.** *Trócsányi* Bertalan Sárospatakon jegyet váltott *Hidegkövy* Erzsike urleánnyal.

— **Kabaret estély — Szerencsen.** Az a kedves, uri kabaret társaság, mely városunk előkelő közönségéből a legarravalób tagokból alakult meg, s két estén át valósággal lázba hozta közönségünket — legközelebb Szerencsen is rendez kabaret estélyt. A kabaret szervező lelke *Bajusz* Zoltán s részt fognak venni benne mindazon előadók, kik az ujhelyi estélyek alkalmával feléptek. Szerencs közönsége a pünkösd napján rendezendő estély elé érthető várakozással néz.

— **Elriasztott betörők.** *Schweighoffer* János ácsmester nagyujutcai házánál betörők kisérleteztek f. hó 7-én hajnali 2 órakor. A jómadarak átkusztak a magas deszkapalánkon s a hátsó szoba ablakait kezdték lefeszegetni. A kutyák azonban nem nézték csendben a müveletet, hanem éktelen ugatással figyelmeztették a tolvajokat, hogy nem jó helyen járnak. A nagy kutyaugatásra figyelmessé lett házbeliek kinézve, a hivatlan vendégeket rögtön meglátták, kik a lehető leggyorsabban átvetet-

ték magukat a kapun s eltüntek az éppen a Schweighoffer kapuja előtt pislogó villam lámpa homályában... Sok dologkerülő alak lézeng városunkban, jó lesz, ha ébren alusznak a villamlámpák közelében lakók.

— **A Sátoraljaujhelyből induló s ide érkező vonatok vasuti menetrendje** folyó hó 1-jével változást szenvedett. E változásokat az utazó nagy közönség tájékoztatása céljából a következőkben közöljük: A Sátoraljaujhelyből Budapest felé induló négy személyszállitó vonat közül csak az esti vegyes vonat menetrendje változott meg: május hó 1 napjától ugyanis nem 9 óra 10, de 9 óra 20 perckor indul. Budapest felől a délutáni gyors vonat ezentul 12 óra 33 perckor ér városunkba, mig az esti gyorsvonat 8 óra 08 perc helyett 7 óra 35 perckor. Ezenkivül Budapest felől nem öt, de *hat* személyszállitó vonat jön Sátoraljaujhelybe, ugyanis Szerencs felől este 8 óra 31 perckor is beérkezik egy vonat. Kassa felé az innen inditott személyszállitó vonatok menetrendje annyiban változott, hogy a reggeli vegyes vonat eddigi indulási idejénél 10 perccel később, azaz 7 óra 20 perckor indul. Mezőlaborc felé a reggeli vegyesvonat 7 óra 10, az esti személyvonat 7 óra 47 perckor indul. Csap felé az esti személyvonat ezentul 8 óra 48 perckor lesz elinditva. A már eddig bevezetett vonatjáratokon kivül kedden és pénteken, valamint országos vásárok napjain vegyes vonatjárat lett bevezetve városunk és Csap között, mely Ujhelyből délután 1 óra 20 perckor indul. Ez uj vonat bevezetése régi kivánságunk teljesülését jelenti. Könnyebb áttekintés végett kapcsoltan táblázatos kimutatásban adjuk a városunkba érkező és innen induló vonatok menetrendjét.

— **Sikkasztó varrónő.** *Brilla* Mihályné varrónő ellen napról napra panaszt tesznek a rendőrségen, hogy a neki megvarrás céljából átadott szövetet, vagy vásznat a megvarrás helyett elsikkasztja. Vagy 20—25 panaszt tettek már eddig ellene. Ma ismét *Varholy* Istvánné tett feljelentést, hogy 19 korona értékü vásznat, a melyet neki megvarás céljából átadott elsikasztott. A megbizható varrónő ügyét átteszik a birósághoz.

— **Lelketlen mostoha apa.** Szülők brutálitásának, különösen a „mostoha" apa lelketlenségének és kegyetlenségének egy eklatáns példáját panaszolta el *Poós* Mariska kis 13 éves dohánygyári munkás leány a rendőrségen. „Kinoz a mostoha apám, az ágyban összever és összerugdos, tessék a kezemet és mellemet nézni, tessék rajtam segiteni" rövid, keresetlen szavakban ez volt a kis mostoha panasza. Az édes anyja halálos beteg, kénytelen kelletlen türi, hogy a mostoha apa kinozza a kis leányt, pedig ez az apró csemete már 10—12 koronát hoz hetenkint a gyárból, hogy beteg anyjának orvosságot vehessen. A rendőrkapitányságon ezután elvették a mostohának a kedvét a további kinozástól s addig, mig az árvaszék utján intézkednek a gyermek elhelyezéséről, a mostohát rendőrök figyelik. A gyermek vallomása, illetve panasza megfelel a valóságnak, mert egész testét véres aláfutások és sebhelyek fedik.

— **Nyári mulatság.** Az első sátoraljaujhelyi izr. betegsegélyző egylet szokásos nyári mulatságát junius hó 2-án a régi „Nyul" kerthelyiségében tartja meg. A meghivókat a százas rendező bizottság a jövő hét folyamán fogja szétküldeni.

— **Tetten ért tolvaj.** *Gottlieb* Ignácz itteni rőföskereskedő üzletébe tegnap *Balla* Györgyné lukai parasztasszony vásárlás ürügye alatt bement s egy észrevétlen pillanatban 13 méter szövetet kosarába tett s mint aki jól végezte dolgát tovább akart állni. A tulajdonos azonban a lopást észrevette, Ballánét elfogták s a rendőrségre vitték, aki a lopást tagadja s azt vallja, hogy „véletlenül" s „tévedésből" akarta elvinni a szövetet.

— **Harc a portörlő rongyok ellen.** Valósággal türhetlenné kezd fajulni az az állapot, hogy városunk legforgalmasabb utcáin a reggeli órákban állandóan az a veszély fenyegeti a járókelőket, miszerint az ablakokból port, szemetet és poloskákat szór nyakukba a szobacicák portörlőrongy lengetése. Elitélendő ez az állapot közegészségügyi szempontból is, mert e szennyes rongyok sok fertőző betegség csiráit is rázuditják a munkájuk után siető közönségre. Több városban valóságos hadjáratot intéztek e csunya szokás ellen s például Ungváron a rendőrség polgári ruhás rendőrökkel figyelteti a cicák okvetetlenkedését, kiket azután irgalmatlanul megbüntet. Mi is kérjük a rendőrhatóságot, legyen figyelemmel e körülményre s akadályozza meg a közönség élete ellen elkövetett eme kisded, de annál veszélyesebb merényleteket.

— **Helyreigazitás.** Lapunk legutóbbi számában a *Bánóczy* Kálmán kinevezéséről szóló hirben tévesen lett „segéd fogalmazó" szedve, — mert Bánóczyt miniszteri fogalmazóvá nevezte ki a m. kir. belügyminiszter. Hirünket tehát e részében rektifikáljuk.

— **Orvvadász áldozata.** *Baros* Ferdinánd francia születésü ifjut, ki már serdülő ifjusága óta mint erdőfelügyelő Tállyán lakik br. *Maillot* Györgynél, folyó hó 4-én Baskón, egy eddig ösmeretlen orvvadász lelőtte. A golyó a jobb vállnál furódott be a testbe és lecsuszott a felkar közepéig. A meglőtt ifjut a miskolczi kórházba szállitották be. Sebe nem életveszélyes.

— **Tolvajlás a felhajtásos vásáron.** G. M. urnő feljelentést tett a rendőrségen, hogy pénzes tárcáját ismeretlen tolvaj a zsebéből kilopta. Valószinüleg vásári zsebtolvaj lehetett. A rendőrség nyomozza a tolvajt.

— **Dunky Fivérek** cs. és kir. udv. fényképészek müterméből főtér 9. müvészi kivitelü szép képek kerülnek ki *jutányos árban.* Máv. *személyzeti* menetjegybe szükséges képek igen olcsók.

— **Zongorák, pianinók, harmoniumok és gramafonok** legjutányosabb árban kaphatók, esetleg részletfizetésre is. *Udvardi* Szaniszlónál Sátoraljaujhelyben.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangu penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejáratu szobák. Rézágyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

— **Tüdőbetegeknek áldása** a törvényesen védett „*Sylol*". E csodás hatásu, kellemes izü gyógyszer megszünteti a köhögést, bámulatos eredménynyel használtatik mindennemü tüdőbántalmak, hurut, elnyálkásodás és influenza ellen; az éjjeli izzadást teljesen megszünteti, a test sulyát gyarapitja. Ara egy üvegnek utasitással együtt 2 korona. Kapható a készitőnél: Hajós Árpád gyógyszertárában, Arad, és Sátoraljaujhelyen: Widder és Reichard urak gyógyszertárában.

FERENCZ JÓZSEF keserüviz

pótolhatatlan természetes hashajtószer.

Telefon-számunk: 42.

TANÜGY.

= **Áthelyezés.** A vall. és közokt. m. kir. miniszter *Nahlovszky* Gyula koskóci és *Nahlovszky* János tuzsinai állami népiskolai tanitókat kölcsönösen áthelyezte.

= **40 éves tanitói jubelium.** A Bodrogköz egyik érdemes, közbecsülésben álló népnevelője: *Horkay* Gyula bolyi róm. kath. tanitó május 16-án tölti be tanitói müködésének 40-ik évét. Ez alkalomból a bodrogközi róm. kath. tanitó-testület köri gyülést tart és ennek keretében fogja érdemes kartársát ünnepelni.

= **A kultuszminiszter a hazai iparért.** Gróf *Apponyi* Albert m. kir. vall. és közokt. miniszter körrendeletet bocsátott ki, melyben kimondja, hogy állami és államsegélyes községi iskolák összes tanszer-szükségletüket csak hazai gyártmányokból fedezhetik. Czélszerü volna, ha a minisztert e téren a felekezeti iskolák főhatóságai is követnék.

KÖZGAZDASÁG.

* **Gazdák értekezlete.** A legközelebbi napokban parlamenti tárgyalás alá kerülő uj gazdasági munkás és cselédtörvény egyes rendelkezéseit a gazdaközönség magára nézve sérelmesnek tartván, a törvénytervezet vonatkozó szakaszai felett beható eszmecserét kiván folytatni s arra esetleges észrevételeit megtenni. A zemplénvármegyei gazdasági egyesület elnöksége e végből felkéri az érdekelt birtokosokat, s általán a megyebeli gazdaközönséget, hogy f. hó 11-én, (szombaton) d. e. 9 órára, a vármegyeház nagytermébe kitüzött gyülésen — egyleti tagságra való tekintet nélkül — mentől nagyobb számban jelenjenek meg, ahol a gyakorlati élettapasztalat alapján adhatják elő nézeteiket. Kivánatos is, hogy részletesen világitsák meg a tervezet sérelmesnek találandó részleteit, mert a parlament csakis ilyen alapon birálhatja azután el — minden érdek figyelembe vételével, — közmegelégedésre a törvény javaslatot.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

K. M. Z. Agárd. A kérdezett tanfolyam csak posta és távirdaigazgatóságok székhelyén legközelebb tehát Kassán tartatik s rendszerint szeptember hónapban veszi kezdetét. Hozzánk eddig értesités nem jött, különben közöltük volna. Kérdezősködésre az igazgatóság szivesen küld nyomtatott prospektust. Okmányok: keresztlevél, négy polgári iskola elvégzését igazoló bizonyitvány, erkölcsi, s a testi épséget igazoló orvosi bizonyitvány, valamint kötelező nyilatkozat a tanfolyam ideje alatt felmerülő költségek viselését illetően.

M. Ő. „A dal" cimü versében nagyon ügyes gondolat van megverselve, de a formája oly kezdetleges, hogy sajnálattal kell nélkülöznünk.

K. E. Helyben. Nem használhatjuk fel. Nincs reá rovatunk. Tárcának rövid.

Sz. Gálszécs. Kérelmét, mint már többször is jeleztünk — nem áll módunkban teljesiteni, mit igazán sajnálunk.

Nem közölhető: Adósságért. (tárca)

L. Helyben. A verset mert kétértelmü, nem közölhetjük. Azonban ebből is kitünik tehetsége. Csak munkálkodjék szorgalmasan, ugy megfelelőt is fog alkotni.

B. B. Helyben. A humánus intézmény ismertetését jövő számunk hozza.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Éhlert Gyula.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1907. május 1-től.

Indul Sátoraljaujhelyből:

Budapest felé

Reggel személy v. postával	7 óra 28 perc.
Délután személy v. postával	12 óra 09 perc.
Délután gyors v. postával	4 óra 39 perc.
Este vegyes v. postával	9 óra 20 perc.

Kassa felé

Reggel vegyes v. postával	7 óra 20 perc.
Délután személy v. postával	1 óra 13 perc.
Este személy v. postával	8 óra 18 perc.

Mező-Laborcz felé

Reggel vegyes v. postával	7 óra 10 perc.
Délután személy v. postával	1 óra 03 perc.
Este személy v. postával	7 óra 47 perc.

Csap felé

Reggel vegyes v. postával	7 óra 39 perc.
Délután gyors v. postával	12 óra 58 perc.
Délután személy v. postával	4 óra 36 perc.
Este személy v. postával	8 óra 48 perc.

Érkezik Sátoraljaujhelybe:

Budapest felől

Reggel teherv. személyszállitással	3 óra 53 perc.
Reggel vegyes v. postával	6 óra 29 perc.
Délután gyors v. postával	12 óra 33 perc.
Délután személy v. postával	4 óra 05 perc.
Este gyors v. postával	7 óra 35 perc.

Szerencs felől

Este személy v.	8 óra 31 perc.

Kassa felől

Reggel személy v. postával	7 óra 18 perc,
Délután személy v. postával	2 óra — perc.
Este vegyes v. postával	7 óra 42 perc.

Mező-Laborcz felől

Reggel személy v. postával	7 óra 08 perc.
Délután személy v. postával	4 óra 31 perc.
Este vegyes v. postával	8 óra 13 perc.

Csap felől

Reggel személy v. postával	6 óra 49 perc.
Délelőtt személy v. postával	11 óra 49 perc.
Délután gyors v. postával	4 óra 17 perc.
Este vegyes v. postával	7 óra 38 perc.

Kedden és pénteken, valamint a sátoraljaujhelyi országos vásárok napján tehervonat személyszállitással Sátoraljaujhely–Csap között. Indul Sátoraljaujhelyből d. u. 1 óra 20 perczkor.

Szerdán és szombaton reggel 4 óra 10 perczkor tehervonat személyszállitással közlekedik Kassára. Érkezik Kassára 7 óra 55 perczkor,

Minden vasár- és ünnepnapot megelőző napon d. u. 4 óra 45 perckor Budapest felé Hatvanig tehervonat személyszállitással indul, és minden vasár- és ünnepnapot követő napon érkezik éjjel 12 óra 17 p. Hatvanba.

Benkő sorsjegye Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

1/8 K 1.50 — 1/4 K 3.- — 1/2 K 6.- — 1/1 K 12.-

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60

Sorsjegyeink Sátoraljaujhelyben kaphatók: Grosz Hermann, özv. Thuránszky Zoltánné nagytőzsde, Schönfeld Hermann, Vértessi Zsigmond.

Ajánlok

első rendü gyökeres

riparia portalis

szőlővesszőt jutányos áron megvételre.

Klein Géza
Sátoraljaujhely, (Papsor-utca.)

Tanuló

könyvnyomdánkban

azonnal fölvétetik.

Báró **KOZMITZA**
(ezelőtt Mattoni-féle)
BUDAI

KIRÁLY-KESERŰVIZE

enyhe hashajtó, az Erzsébet sósfürdő főforrása.

Vizsgált gépfütő

kerestetetik azonnali belépésre

Benczúr Testvérek

cementgyárába

Tapolymogyoróson. (Zemplén m., póstahely).

Saját sajtolásu kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségü

„BÓNIOL"

Bejegyzett védjegy.

kókuszzsirt árusit az Első Magyar Kókuszdió-Olajgyár

„Bóni" gyártelep és mezőgazdasági r.-t.

Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia, Nyiregyháza.

Első zemplénmegyei honi butor-csarnok

S.-a.-Ujhelyben.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, miszerint a

„Vörösökör" épületben

számos éveken át létezett

BUTORRAKTÁRAMAT

a legmodernebb stilben készült

honi gyártmányokkal

felszerelve

a Kazinczy-utcza és Csalogány-köz sarkán lévő saját házamba

helyeztem át.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK,

butor-csarnok tulajdonos

Sátoraljaujhely, Kazinczy-utcza.

Sátoralja-Ujhely nyomatott a „Zemplén" könyvnyomtató intézetében.